

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ**
Γραφείο
Οικονομικών & Εμπορικών
Υποθέσεων

«Ανησυχίες βρετανικής επιχειρηματικής κοινότητας για την περίπτωση no-deal, ελλιπής προετοιμασία επιχειρήσεων και κλυδωνισμοί στο λιανικό εμπόριο»

Απομένουν λιγότερες από 100 ημέρες μέχρι την ημερομηνία αποχώρησης του ΗΒ από την ΕΕ και τα αισθήματα αβεβαιότητας και ανησυχίας της βρετανικής επιχειρηματικής κοινότητας παραμένουν διάχυτα.

Σε κοινή δήλωσή τους, οι πέντε κορυφαίες επιχειρηματικές Ενώσεις του ΗΒ, η Ένωση Βρετανικών Επιμελητηρίων (British Chambers of Commerce – BCC), η Ομοσπονδία Βρετανικών Βιομηχανιών (Confederation of British Industries – CBI), η Ένωση Κατασκευαστικών Επιχειρήσεων (EEF), η Ομοσπονδία Μικρών Επιχειρήσεων (Federation of Small Businesses) και το Ινστιτούτο Διευθυντών (Institute of Directors – IoD), δήλωσαν ότι «παρακολουθούν με τρόμο» τις συζητήσεις και την επίσπευση των προετοιμασιών γύρω από τη διαδικασία του Brexit, υπογραμμίζοντας ότι οι φόβοι τους πηγάζουν από το γεγονός ότι «οι πολιτικοί επικεντρώνονται σε διαδικαστικές διαμάχες αντί για πρακτικά βήματα που έχουν ανάγκη οι επιχειρήσεις». Παράλληλα οι Ενώσεις εκφράζουν την άποψη ότι, το ενδεχόμενο μιας διαχειρίσιμης εξόδου χωρίς Συμφωνία (managed no-deal Brexit) είναι ανέφικτο, καθώς το διάστημα των 100 ημερών είναι ανεπαρκές για την αποσόβηση του κινδύνου σοβαρών διαταραχών στη λειτουργία της αγοράς.

Σημειωτέον ότι, οι ανωτέρω δηλώσεις έρχονται σε συνέχεια των δηλώσεων του Γραμματέα Άμυνας κ. Gavin Williamson σχετικά με την τοποθέτηση 3.500 στρατιωτικών υπαλλήλων σε κατάσταση αναμονής προς υποστήριξη κρατικών υπηρεσιών και την αντιμετώπιση οποιασδήποτε κρίσης σε περίπτωση no-deal.

Οι ανωτέρω ανησυχίες ενισχύονται από ενδείξεις **ελλιπούς προετοιμασίας** του επιχειρηματικού κόσμου για την περίπτωση άτακτης εξόδου, αλλά και από **οικονομικούς κλυδωνισμούς στο λιανικό εμπόριο** τον περασμένο μήνα Νοέμβριο.

1. Προετοιμασία του επιχειρηματικού κόσμου για την περίπτωση άτακτης εξόδου

Η εν λόγω προετοιμασία χαρακτηρίζεται από εκπροσώπους της αγοράς ως ανομοιογενής, με το επίπεδο προετοιμασίας να εξαρτάται τόσο από το μέγεθος των επιχειρήσεων όσο και τους τομείς. Ειδικότερα:

A) Ως προς το μέγεθος

Σύμφωνα με έρευνα του CBI, μόνο μία στις πέντε βρετανικές επιχειρήσεις έχει εφαρμόσει σχέδια για την περίπτωση no-deal, που περιλαμβάνουν μετεγκατάσταση του συνόλου ή μέρους των δραστηριοτήτων τους στο εξωτερικό, αποθήκευση αγαθών, μείωση των θέσεων εργασίας ή προσαρμογή των αλυσίδων εφοδιασμού εκτός του ΗΒ. Ειδικότερα για τις ΜΜΕ, μόνο μία στις επτά μικρές επιχειρήσεις έχουν καταρτίσει σχέδια έκτακτης ανάγκης (βλ. ανωτέρω γ' σχετικό). Οι εκκλήσεις του CBI

για περισσότερη κυβερνητική στήριξη στις μικρές επιχειρήσεις (για παράδειγμα με τη δημιουργία ενός «one-stop shop») έχουν μέχρι στιγμής αγνοηθεί.

B) Ως προς τους τομείς

Ο βρετανικός φαρμακευτικός τομέας, διαθέτοντας ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή αλυσίδα εφοδιασμού, ξεκίνησε, αμέσως μετά το δημοψήφισμα του 2016, την εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης. Τα σχέδια προετοιμασίας για ένα no-deal, περιλαμβάνουν όχι μόνο την αποθήκευση φαρμάκων, αλλά και την αύξηση των εισαγωγών βασικών προμηθειών με αεροσκάφη. Επίσης, οι φαρμακοβιομηχανίες πιέζουν τη βρετανική κυβέρνηση να ανοίξει λιμάνια στην ανατολική ακτή της Αγγλίας, προκειμένου να αντισταθμιστεί ο κίνδυνος προβλημάτων στο Dover.

Ο τομέας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών έχει κάνει εκτεταμένες προσπάθειες προετοιμασίας. Ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν ήδη μεταφέρει τμήματα της επιχείρησής τους από το Λονδίνο στην ηπειρωτική Ευρώπη και την Ιρλανδία, προκειμένου να διατηρήσουν πρόσβαση στην ευρωπαϊκή αγορά στη μετά-Brexit εποχή. Ωστόσο, αναλυτές επισημαίνουν ότι το σύνολο των μελλοντικών διαδικασιών που θα αφορούν τον εν λόγω τομέα δεν μπορούν εκ των προτέρων να προβλεφθούν, καθώς είναι άμεσα εξαρτημένες από τα μέτρα που λαμβάνουν οι νομοθέτες και οι ρυθμιστικές αρχές σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ο επικεφαλής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (US Securities & Exchange Commission) κ. Jay Clayton, κάλεσε το ΗΒ και την ΕΕ να αναλάβουν πρωτοβουλίες προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της παγκόσμιας αγοράς σε περίπτωση no-deal. Λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος ο κ. Clayton τόνισε την ανάγκη ύπαρξης μεταβατικής περιόδου. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι παρατηρήσεις του κ. Clayton εντάσσονται στο πλαίσιο μιας σειράς προειδοποιήσεων που εξέδωσαν οι ρυθμιστικές αρχές των ΗΠΑ, καθώς η ημερομηνία του Brexit πλησιάζει.

Ο βρετανικός μεταποιητικός τομέας παραμένει αρκετά απροετοίμαστος. Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από την EEF, τέσσερις στις πέντε εταιρείες δεν έχουν καταρτίσει σχέδιο έκτακτης ανάγκης, ενώ δύο στις πέντε δηλώνουν ότι δεν προτίθενται να προβούν σε κατάρτιση σχετικών σχεδίων. Σε περίπτωση no-deal, οι μεταποιητικές βιομηχανίες εκφράζουν φόβους για αδυναμίες έγκαιρης ολοκλήρωσης της παραγωγής, καθώς τα εργοστάσια κινδυνεύουν να λειτουργούν σε ρυθμούς stop-start ανάλογα με τη λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας.

2. Κλυδωνισμοί στο λιανικό εμπόριο

Οι οικονομικοί κλυδωνισμοί στον τομέα λιανικής έγιναν ιδιαίτερα εμφανείς την περίοδο του Νοεμβρίου τ.έ. Συγκεκριμένα:

Ο βρετανικός κλάδος λιανικής υπέστη σημαντική συρρίκνωση των πωλήσεων τον περασμένο μήνα. Σύμφωνα με έρευνα της συμβουλευτικής εταιρείας Springboard, η προσέλευση των καταναλωτών στα βρετανικά καταστήματα (footfall) μειώθηκε κατά 3,2% το Νοέμβριο σε ετήσια βάση, ποσοστό μείωσης που είναι το χειρότερο από την ύφεση του 2008, ενώ προβλέπεται περαιτέρω μείωση κατά 4,2% το Δεκέμβριο εν συγκρίσει με το Δεκέμβριο του 2017.

Οι εταιρείες του κλάδου λιανικής αναφέρουν ότι η εμπιστοσύνη του βρετανικού καταναλωτικού κοινού είναι εξαιρετικά εύθραυστη, λόγω των υψηλών επιπέδων προσωπικού χρέους αλλά και της συνεχιζόμενης αβεβαιότητας για το Brexit. Συνεπώς, οι εταιρείες «εξαναγκάζονται» να προβούν σε πολλές προωθητικές δράσεις και υψηλές εκπτώσεις, περιορίζοντας με τον τρόπο αυτό τα περιθώρια κέρδους τους. Οι οικονομικοί κλυδωνισμοί αντανακλώνται και στις διαδικτυακές πωλήσεις λιανικής (για παράδειγμα στο βρετανικό online κατάστημα ένδυσης Asos).